

Bài 5. Thực hành:**PHÂN TÍCH VÀ SO SÁNH THÁP DÂN SỐ NĂM 1989 VÀ NĂM 1999**

Quan sát hình 5.1. Tháp dân số Việt Nam năm 1989 và năm 1999 tr.18 SGK, em hãy:

Câu 1. Hoàn thành bảng thống kê theo yêu cầu cụ thể dưới đây.

Đề mục	Năm	1989		1999	
		Triệu người	%	Triệu người	%
Dân số		64,4	100	76,3	100
Trong đó :					
+ Từ 0 - 14 tuổi					
+ Từ 15 - 59 tuổi					
+ Từ 60 tuổi trở lên					
Tỉ lệ dân số phụ thuộc					

Câu 2. Ghi dấu + vào ý trả lời đúng về nhận xét so sánh hai tháp dân số ở các mặt:

a) Hình dạng của tháp

- Hai tháp dân số (năm 1989 và năm 1999) đều có đáy tháp rộng, đỉnh tháp nhọn.
- Chân của đáy tháp (nhóm tuổi : 0 - 4) của năm 1999 đã thu hẹp hơn so với năm 1989.
- Sự khác biệt về hình dạng của hai tháp biểu hiện cơ cấu dân số của nước ta có xu hướng thay đổi theo hướng tích cực.

b) Cơ cấu dân số theo độ tuổi

- Số người dưới và trong độ tuổi lao động ở hai tháp đều cao.
- Số người trong và ngoài độ tuổi lao động năm 1999 cao hơn năm 1989.

Số người dưới độ tuổi lao động năm 1999 nhỏ hơn năm 1989.

c) Về tỉ lệ dân số phụ thuộc

Năm 1989 tỉ lệ dân số phụ thuộc là 7,2%.

Năm 1999 tỉ lệ dân số phụ thuộc tăng lên là 8,1%.

d) Nhận xét chung

Từ năm 1989 đến năm 1999, cơ cấu dân số theo độ tuổi ở nước ta có sự thay đổi theo hướng tích cực: giảm tỉ lệ số người dưới độ tuổi lao động, tăng tỉ lệ số người trong và ngoài độ tuổi lao động.

Câu 3. Nối ô chữ ở bên trái với các ô chữ thích hợp ở bên phải để giải thích đúng nguyên nhân của sự thay đổi cơ cấu dân số theo độ tuổi.

Tỉ lệ gia tăng dân số ở nước ta đang giảm dần.

Cơ cấu dân số theo độ tuổi có sự thay đổi như trên vì:

Cuộc vận động sinh đẻ có kế hoạch và kế hoạch hoá gia đình đã có tác dụng tốt.

Nền kinh tế đang trên đà phát triển.

Đời sống của nhân dân đang được cải thiện theo xu hướng ngày một cao.

Câu 4. Hãy chọn những cụm từ thích hợp trong các cụm từ cho sẵn để hoàn thành sơ đồ dưới đây.

a) Các cụm từ cho sẵn:

- Lực lượng lao động dồi dào.
- Về y tế, văn hoá, giáo dục.
- Hàng năm số người bổ sung cho lực lượng lao động lớn.
- Về giải quyết việc làm trong điều kiện nền kinh tế chưa phát triển.
- Dân số tăng nhanh, thị trường tiêu thụ rộng lớn.
- Tỉ lệ phụ thuộc cao.
- Hấp dẫn đầu tư nước ngoài với những ngành cần nhiều lao động.
- Vấn đề giải quyết nhà ở.

b) Sơ đồ:

Ảnh hưởng của cơ cấu dân số đối với sự phát triển kinh tế - xã hội

Thuận lợi	Khó khăn
.....
.....
.....
.....

Biện pháp khắc phục khó khăn, phát huy thuận lợi :

.....

.....

.....

Câu 5. Ghi chữ Đ vào ý trả lời đúng.

Những biện pháp để khắc phục khó khăn do cơ cấu dân số theo độ tuổi ở nước ta là

- a) giảm tỉ lệ sinh.
- b) vận động mỗi gia đình chỉ nên có từ một đến hai con.
- c) thực hiện sinh đẻ có kế hoạch và kế hoạch hoá gia đình.
- d) ban hành chính sách dân số phù hợp với điều kiện ở nước ta hiện nay.
- đ) đẩy mạnh phát triển văn hoá, y tế, giáo dục, tích cực giải quyết việc làm.